

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ZDROWIA¹⁾**

z dnia 14 czerwca 2007 r.

w sprawie doskonalenia zawodowego ratowników medycznych

Na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. [Nr 191, poz.1410](#)) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Rozporządzenie określa:

- 1) formy doskonalenia zawodowego ratowników medycznych, zwanego dalej „doskonaleniem zawodowym”;
- 2) sposób i zakres doskonalenia zawodowego.

§ 2.

Doskonalenie zawodowe jest realizowane w następujących pozaszkolnych formach kształcenia:

- 1) kursu doskonalącego;
- 2) seminarium;
- 3) samokształcenia.

§ 3.

1. Kurs doskonalący jest formą kształcenia o czasie trwania nie krótszym niż 30 godzin zajęć edukacyjnych, której ukończenie umożliwia pogłębienie i aktualizację wiedzy i umiejętności z zakresu ratownictwa medycznego.
2. Kurs doskonalący jest realizowany według programu nauczania zatwierdzonego przez ministra właściwego do spraw zdrowia, uwzględniającego zakres wiedzy i umiejętności, o których mowa w § 8, opracowanego przez zespół ekspertów, legitymujących się doświadczeniem zawodowym i dorobkiem naukowym w zakresie medycyny ratunkowej, powołany przez Dyrektora Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego, działającego na podstawie odrębnych przepisów.
3. Kurs doskonalący jest prowadzony w formie stacjonarnej lub niestacjonarnej i jest zakończony egzaminem z zakresu wiedzy i umiejętności objętych programem nauczania, o którym mowa w ust. 2.

§ 4.

Seminarium jest formą kształcenia o czasie trwania nie krótszym niż 5 godzin zajęć edukacyjnych, której ukończenie umożliwia pogłębienie i aktualizację wiedzy i umiejętności z zakresu ratownictwa medycznego, realizowaną zgodnie z programem nauczania, uwzględniającym zakres wiedzy i umiejętności, o których mowa w § 8, opracowanym przez organizatora kształcenia i zatwierdzonym przez konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie medycyny ratunkowej właściwego ze względu na siedzibę organizatora kształcenia.

§ 5.

Samokształcenie obejmuje:

- 1) przygotowanie i wygłoszenie referatu na kongresie, zjeździe, konferencji lub sympozjum naukowym lub przedstawienie komunikatu albo plakatu;
- 2) udział w posiedzeniach szkoleniowych towarzystwa naukowego lub stowarzyszenia zawodowego;
- 3) przygotowanie i wygłoszenie referatu na posiedzeniu szkoleniowym towarzystwa naukowego, stowarzyszenia zawodowego lub przedstawienie komunikatu albo plakatu na tym posiedzeniu;
- 4) udział w kongresach, zjazdach, konferencjach lub sympozjach naukowych;
- 5) udział w warsztatach szkoleniowych i innych formach szkoleń organizowanych przez pracodawców;
- 6) udział w internetowych programach edukacyjnych;
- 7) opublikowanie jako autor lub współautor:
  - a) książki naukowej,
  - b) książki popularnonaukowej,
  - c) artykułu naukowego oryginalnego,
  - d) artykułu o charakterze pogładowym, rozdziału w książce naukowej lub popularnonaukowej,
  - e) artykułu popularnonaukowego, programu multimedialnego lub komunikatu z badań naukowych,
  - f) tłumaczenia książki lub artykułu naukowego lub popularnonaukowego

- z zakresu wiedzy i umiejętności, o których mowa w § 8.

§ 6.

1. Doskonalenie zawodowe realizowane jest w pięcioletnich okresach rozliczeniowych, zwanych dalej "okresami edukacyjnymi".
2. Okres edukacyjny rozpoczyna się z dniem 1 stycznia roku następującego po roku, w którym uzyskano dyplom uprawniający do wykonywania zawodu ratownika medycznego.
3. Za zrealizowanie każdej z form doskonalenia zawodowego, o których mowa w § 2, przysługują punkty edukacyjne:
  - 1) za udział w kursie doskonalącym zakończonym egzaminem - 120 punktów edukacyjnych za cały kurs doskonalący;
  - 2) za udział w seminarium - 1 punkt edukacyjny za każdą godzinę trwania seminarium, nie więcej jednak niż 8 punktów edukacyjnych za całe seminarium;
  - 3) za przygotowanie i wygłoszenie referatu na kongresie, zjeździe, konferencji lub sympozjum naukowym lub przedstawienie komunikatu albo plakatu - 5 punktów edukacyjnych;
  - 4) za udział w posiedzeniu szkoleniowym, o którym mowa w § 5 pkt 2 - 2 punkty edukacyjne;
  - 5) za przygotowanie i wygłoszenie referatu na posiedzeniu szkoleniowym towarzystwa naukowego, stowarzyszenia zawodowego lub przedstawienie komunikatu albo plakatu na tym posiedzeniu - 10 punktów edukacyjnych;
  - 6) za udział w kongresie, zjeździe, konferencji lub sympozjum naukowym - 2 punkty edukacyjne za każdy dzień, nie więcej jednak niż 10 punktów edukacyjnych za udział w

- całym kongresie, zjeździe, konferencji lub sympozjum naukowym;
- 7) za udział w warsztatach szkoleniowych i innych formach szkolenia organizowanych przez pracodawców – 1 punkt edukacyjny za każdą godzinę trwania szkolenia, nie więcej jednak niż 80 punktów edukacyjnych za całe szkolenie;
  - 8) za udział w internetowym programie edukacyjnym – 5 punktów edukacyjnych;
  - 9) za opublikowanie jako autor lub współautor:
    - a) książki naukowej - 50 punktów edukacyjnych,
    - b) książki popularnonaukowej - 20 punktów edukacyjnych,
    - c) artykułu naukowego oryginalnego - 15 punktów edukacyjnych,
    - d) artykułu o charakterze pogładowym, rozdziału w książce naukowej lub popularnonaukowej - 10 punktów edukacyjnych,
    - e) artykułu popularnonaukowego, programu multimedialnego lub komunikatu z badań naukowych - 5 punktów edukacyjnych,
    - f) tłumaczenia książki lub artykułu naukowego lub popularnonaukowego – odpowiednio 50 % liczby punktów, o których mowa w lit. a - e.
4. W przypadkach, o których mowa w ust. 3 pkt 3 i 5, punkty edukacyjne zalicza się raz, niezależnie od liczby posiedzeń, na których był wygłaszany referat.
5. Dopełnienie przez ratownika medycznego obowiązku doskonalenia zawodowego polega na uzyskaniu w okresie edukacyjnym co najmniej 200 punktów edukacyjnych za udział w wybranych formach doskonalenia zawodowego, w tym co najmniej 120 punktów edukacyjnych za udział w kursie doskonalącym zakończonym egzaminem.
6. Punktów edukacyjnych uzyskanych ponad liczbę, o której mowa w ust. 5, w danym okresie edukacyjnym nie zalicza się na następny okres edukacyjny.

§ 7.

1. Przebieg doskonalenia zawodowego dokumentuje się w karcie doskonalenia zawodowego, zwanej dalej „kartą doskonalenia”.
2. Karta doskonalenia zawiera:
  - 1) imię i nazwisko ratownika medycznego;
  - 2) nazwę i pieczętkę podmiotu zatrudniającego;
  - 3) datę wydania i numer dyplomu potwierdzającego uzyskanie tytułu ratownika medycznego;
  - 4) datę rozpoczęcia okresu edukacyjnego;
  - 5) informacje dotyczące przebiegu doskonalenia zawodowego:
    - a) formę kształcenia,
    - b) nazwę i adres organizatora kształcenia,
    - c) czas trwania kształcenia, z uwzględnieniem liczby godzin zajęć edukacyjnych,
    - d) temat kształcenia, wraz z wykazem medycznych czynności ratunkowych realizowanych w trakcie kształcenia,
    - e) liczbę uzyskanych punktów edukacyjnych,
    - f) podpis organizatora kształcenia.
3. Ratownik medyczny załącza do karty doskonalenia dokumenty potwierdzające zrealizowanie danej formy doskonalenia zawodowego.
4. Karta doskonalenia z wymaganymi wpisami oraz dokumentami, o których mowa w ust. 3,

stanowi dowód odbycia doskonalenia zawodowego i jest przedstawiana podmiotowi zatrudniającemu.

§ 8.

1. Doskonalenie zawodowe obejmuje następujący zakres:

- 1) system ratownictwa medycznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i w innych krajach;
- 2) systemy powiadamiania ratunkowego;
- 3) łączność - podstawowe pojęcia, alfabet międzynarodowy, zasady komunikacji przez radiotelefon, sieć przywoławcza, sieć telefonii komórkowej, nowoczesne systemy łączności, Globalny System Pozycjonowania;
- 4) jednostki współpracujące z systemem, o których mowa w art. 15 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym oraz inne jednostki realizujące zadania z zakresu ratownictwa medycznego;
- 5) Lotnicze Pogotowie Ratunkowe - zasady użycia śmigłowca, sposoby wezwania;
- 6) zasady farmakoterapii w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- 7) medyczne czynności ratunkowe, w szczególności:
  - a) ocena stanu osoby w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego w celu ustalenia postępowania i podjęcie decyzji o dalszych medycznych czynnościach ratunkowych,
  - b) układanie osoby w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego w pozycji właściwej dla rodzaju schorzenia lub odniesionych obrażeń,
  - c) prowadzenie podstawowej i zaawansowanej resuscytacji krążeniowo – oddechowej u dorosłych i dzieci według obowiązujących standardów,
  - d) bezprzyrządowe przywracanie drożności dróg oddechowych oraz przyrządowe przywracanie drożności dróg oddechowych z zastosowaniem rurki ustno – gardłowej, rurki nosowo – gardłowej, maski krtaniowej, rurki krtaniowej, konikopunkcji,
  - e) odsysanie dróg oddechowych,
  - f) podawanie tlenu, wspomaganie oddechu lub prowadzenie wentylacji zastępczej z użyciem maski twarzowej, zastawki jednokierunkowej, worka oddechowego, respiratora,
  - g) intubacja dotchawicza w laryngoskopii bezpośredniej w nagłym zatrzymaniu krążenia przez usta lub przez nos, bez użycia środków zwiotczających oraz prowadzenie wentylacji zastępczej,
  - h) wykonywanie defibrylacji ręcznej pod kontrolą EKG, wykonanie defibrylacji zautomatyzowanej,
  - i) wykonywanie kardiowersji elektrycznej i elektrostymulacji zewnętrznej,
  - j) wykonywanie EKG, monitorowanie czynności układu oddechowego, monitorowanie czynności układu krwionośnego,
  - k) wykonywanie kaniulacji żył obwodowych kończyn górnych i dolnych oraz żyły szyjnej zewnętrznej,
  - l) wykonywanie dojścia doszpikowego przy użyciu gotowego zestawu,
  - m) podawanie leków drogą dożylną, domięśniową, podskórną, dotchawiczą, doustną, doodbytniczą i wziewną oraz doszpikową przy użyciu gotowego zestawu,
  - n) odbarczenie odmy przeżnej drogą nakłucia jamy opłucnowej,

- o) cewnikowanie pęcherza moczowego, zakładanie sondy żołądkowej, płukanie żołądka,
  - p) pobieranie krwi żyłnej i włosniczkowej do badań laboratoryjnych,
  - r) oznaczanie poziomu glukozy, elektrolitów w surowicy, z użyciem dostępnego sprzętu,
  - s) badanie gazometryczne krwi włosniczkowej,
  - t) opatrywanie ran, tamowanie krwotoków, unieruchamianie złamań, zwichnięć i skręceń, unieruchamianie kręgosłupa ze szczególnym uwzględnieniem odcinka szyjnego, asystowanie przy drobnych zabiegach chirurgicznych (zszywanie ran, zakładanie drenów),
  - u) odbieranie porodu nagłego w warunkach pozaszpitalnych,
  - w) segregacja medyczna w przypadku zdarzeń masowych i katastrof,
  - z) podejmowanie działań profilaktycznych w celu ograniczenia skutków zdrowotnych zdarzenia,
  - za) przygotowywanie pacjenta i opieka medyczna podczas transportu,
- 8) wsparcie psychologiczne dla ratownika medycznego i poszkodowanych, a w szczególności:
- a) stres (rodzaje, źródła, skutki, różnice indywidualne) w działaniach ratowniczych,
  - b) wpływ stresu pourazowego na stosunki międzyludzkie,
  - c) zespół stresu pourazowego i jego objawy,
  - d) sytuacje trudne w kontakcie z poszkodowanymi i ich wpływ na sprawność funkcjonowania jednostki i zbiorowości osób (zbiegowisko, tłum, publiczność), nawiązywanie kontaktu z poszkodowanym i udzielanie wsparcia psychicznego,
  - e) zespołowe rozwiązywanie problemów – umiejętność zachowania elastyczności w zmieniających się warunkach,
  - f) style i techniki radzenia sobie ze stresem.

§ 9.

Pierwszy okres edukacyjny rozpoczyna się z dniem 1 stycznia 2008 r.

§ 10.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER ZDROWIA

---

¹⁾Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej – zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. Nr 131, poz. 924).